

SAYI : S.11954
BAŞVURU NO : 2019/6404
KARAR TARİHİ : 29/08/2019

RET KARARI

BAŞVURAN :
BAŞVURUYA KONU İDARE : DOĞUŞ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
BAŞVURUNUN KONUSU : Başvuranın, dilekçesinde sıraladığı tüm dersler için muafiyet sağlanması yönündeki talebi hakkındadır.
BAŞVURU TARİHİ : 19/03/2019

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) ... .., Kurumumuza yaptığı 2019/6404 sayılı şikâyet başvurusunda özetle:

1.1. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi bünyesindeki iki yıllık Adalet Programından 03/06/2013 tarihinde mezun olduğunu;

1.2. 2014 senesinde Dikey Geçiş Sınavını kazanarak İstanbul ... Üniversitesi Hukuk Bölümüne yerleştiğini; diğer yandan, aynı sene içinde bu üniversitedeki kaydını sildirdiğini;

1.3. 2015 yılında Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümüne lisans tamamlama amacıyla kayıt yaptırdığını; 05/06/2017 tarihinde ise söz konusu programdan mezun olarak lisans diplomasını aldığını;

1.4. ... Üniversitesi'nde öğrenim görmekte iken bu üniversitedeki kaydını sildirmesi nedeniyle, 667 sayılı KHK ve 7143 sayılı Kanun'un 15'inci maddesi ile 2547 sayılı Kanun'a eklenen Geçici 78'inci madde kapsamında, 06/02/2019 tarihinde Doğuş Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin ... sınıfına (3'üncü yarıyılına) kaydolduğunu;

1.5. Doğuş Üniversitesi'ne kayıt yaptırdığı tarihten sonra, 11/02/2019 tarihinde Fakülte Dekanlığına önceki transkriptlerini de sunarak ders muafiyet talebinde bulunduğunu;

1.6. Daha önce Anadolu Üniversitesi Adalet Programı ile Anadolu Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölümünde almış olduğu dersler karşılığında, Doğuş Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ndeki bir dizi dersten muaf tutularak intibak işlemlerinin yapıldığını; ancak dilekçesinde belirttiği bazı derslerin muafiyet kapsamında değerlendirilmediğini;

1.7. Muafiyeti sağlanmayan derslerle ilgili olarak 26/02/2019 tarihinde Dekanlık Sekreterliğine bir dilekçe daha verdiğini; dilekçesine verilen 04/03/2019 tarihli cevapta, daha önce aldığı derslerin yeterli içerikte olmadığını ileri sürüldüğünü; hâlbuki transkripti incelendiğinde aldığı

derslerin yeterli içerikte olduğunun görülebileceğini; nitekim bu derslerin içeriğinin, kendisinin de arkadaşı olduğu ve Doğu Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne geçen sene itibariyle kayıt yaptıran ... isimli öğrencinin başka bir üniversitenin Adalet Bölümünde almış olduğu ve Doğu Üniversitesi tarafından muafiyet kapsamında değerlendirilen derslerinin içeriğiyle aynı olduğunu;

1.8. ... ile aynı Adalet Programını okumuş olması ve derslerinin de aynı içeriğe sahip olması nedeniyle, kendisinin de aynı derslerden muaf tutulacağı yönünde haklı bir beklentiye girdiğini ve bu beklentiyle de Doğu Üniversitesi'ne kayıt yaptırdığını;

1.9. Eşitlik ve hukuk güvenliği ilkeleri gereğince eşit işlem görmeyi ve ayırım gözetilmemesini isteme hakkı olduğunu; bu nedenle ...'ye yönelik tesis edilen muafiyet işleminin kendisi için de yapılması gerektiğini;

Belirtmiş ve daha önce almış olduğu “1-Türk Anayasa Hukuku-Türk Siyasal Hukuku, 2- İdari Yargı/İdare Hukukuna Giriş, 3- Medeni Hukuk I, 4- Ceza Hukuku, 5- Ticaret Hukuku, 6- Medeni Hukuk II, 7- İcra İflas Hukuku, 8- Ceza Muhakemesi Hukuku, 9- Medeni Usul Hukuku” dersleri karşılığında, Doğu Üniversitesi'ndeki “1- Anayasa Hukuku, 2- İdari Yargı/İdari Yargılama Hukuku, 3- Medeni Hukuk, 4- Ceza Hukuku Özel Hükümler, 5- Ticaret Hukuku, 6- Borçlar Hukuku, 7- İcra İflas Hukuku, 8- Ceza Muhakemesi Hukuku, 9- Medeni Usul Hukuku” derslerinden muaf tutulmayı talep etmiştir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) Başvurudaki iddialara ilişkin olarak, şikâyet edilen idare konumundaki Doğu Üniversitesi Rektörlüğü'nden Kurumumuzca detaylı bilgi ve belge talebinde bulunulmuş olup; **ilgili idare, Kurumumuza muhatap 27/06/2019 tarihli ve ... sayılı cevabi yazısı ile:**

2.1. Doğu Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencisi ... ..'in şikâyetine ilişkin olarak yapılan inceleme neticesinde, öğrenciye karşı hukuka aykırı herhangi bir işlem tesis edilmediği sonucuna varıldığını;

2.2. 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar Yarıyılında, 06/02/2019 tarihinde Doğu Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne kaydını yaptıran ... .. hakkında Hukuk Fakültesi Muafiyet ve İntibak Komisyonu'nca 22/02/2019 ve 26/02/2019 tarihlerinde iki ayrı rapor düzenlendiğini ve öğrenciye sağlanabilecek olan muafiyetlerin zaten eksiksiz şekilde sağlandığını;

2.3. ... ..'in ... isimli öğrenciyi örnek olarak göstermekte olduğunu; öte yandan, kendisi ile ... isimli öğrencinin kayıt tarihlerinin aynı olmadığını; ... ..'nin Doğu Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne 07/10/2017 tarihinde, ...'in ise 06/02/2019 tarihinde kayıt yaptırmış olduğunu; Hukuk Fakültesi Yönetim Kurulu'nun aldığı İlke Kararı çerçevesinde, 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Döneminden itibaren geçerli olacak şekilde, öğrencinin “seçmeli ders” kategorisinde aldığı ve başarılı olduğu hukuk dersleri için ders içeriği/saati/kredisi uyumu aranmadan, bu derslerin Fakülte uzmanlık derslerine eşdeğer sayılarak muafiyetinin verilmesi, buna karşılık “zorunlu ders” kategorisindeki dersler bakımından ders içeriği uyumunun (% 80) ve ders saati/kredisinin esas alınması yönünde karar alındığını; bu doğrultuda da Adalet Programından geçiş yapan öğrencilere hiçbir zorunlu dersin muafiyetinin verilmemeye başlandığını; bunun yerine Fakülte uzmanlık kategorisindeki derslerden muafiyet sağlandığını;

2.4. Doğuş Üniversitesi Muafiyet ve İntibak İşlemleri Yönergesi'nin "Muafiyet ve intibak ile ilgili esaslar" başlıklı 6'ncı maddesinin ilk fıkrasında yer alan "*Fakülte/Yüksekokul Muafiyet ve İntibak Komisyonları öğrencinin tüm derslerini aşağıdaki kurallar çerçevesinde değerlendirerek ilgili yönetim kurulunda görüşülmek üzere Fakülte Dekanlığı/Yüksekokul Müdürlüğü'ne sunarlar.*" şeklindeki düzenleme çerçevesinde, **muafiyetler ile ilgili nihai kararın Fakülte Yönetim Kurulu tarafından verileceğinin aşikâr olduğunu;**

2.5. Nihai kararı verme hakkına sahip olan Fakülte Yönetim Kurulu'nun muafiyetlerde izlenecek ilkeleri belirlemesinin ise Yönergeye uygun ve hukuki olduğunu;

2.6. ... ..'in Doğuş Üniversitesi'ne kayıt yaptırmadan önce almış olduğu bazı duyumlara istinaden kendisine yönelik işlem tesis edilmesini istemekte olduğunu; bu talebin ise Üniversite mevzuatına göre yasal bir dayanağının bulunmadığını;

2.7. Netice itibariyle; ... ..'in Doğuş Üniversitesi'ne kabul edildiği yıl üniversiteye kabul edilen diğer öğrencilere hangi idari işlem uygulandıysa, ... adlı öğrenciye de aynı idari işlemin uygulandığını ve hakkında yapılan işlemlerin mevzuata uygun olduğunu;

Kurumumuza bildirmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3) Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın:

3.1. "*Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı*" başlıklı 74'üncü maddesinde; "*...Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler...*"

3.2. "*Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi*" başlıklı 42'nci maddesinde; "*Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz...*"

3.3. "*Yükseköğretim kurumları*" başlıklı 130'uncu maddesinde; "*Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur. Kanunda gösterilen usul ve esaslara göre, kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından, Devletin gözetim ve denetimine tâbi yükseköğretim kurumları kurulabilir... Üniversiteler ve bunlara bağlı birimler, Devletin gözetimi ve denetimi altında olup, güvenlik hizmetleri Devletçe sağlanır... Yükseköğretim kurumlarının kuruluş ve organları ile işleyişleri ve bunların seçimleri, görev, yetki ve sorumlulukları üniversiteler üzerinde Devletin gözetim ve denetim hakkını kullanma usulleri, öğretim elemanlarının görevleri, unvanları, atama, yükselme ve emeklilikleri, öğretim elemanı yetiştirme, üniversitelerin ve öğretim elemanlarının kamu kuruluşları ve diğer kurumlar ile ilişkileri, öğretim düzeyleri ve süreleri, yükseköğretime giriş, devam ve alınacak harçlar, Devletin yapacağı yardımlar ile ilgili ilkeler, disiplin ve ceza işleri, malî işler, özlük hakları, öğretim elemanlarının uyacakları koşullar, üniversitelerarası ihtiyaçlara göre öğretim*

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytinadaı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

elemanlarının görevlendirilmesi, öğrenimin ve **öğretimin hürriyet ve teminat içinde** ve çağdaş bilim ve teknoloji gereklerine göre **yürütülmesi**, Yükseköğretim Kuruluna ve üniversitelere Devletin sağladığı malî kaynakların kullanılması **kanunla düzenlenir. Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, malî ve idarî konuları dışındaki akademik çalışmaları, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tâbidir.**”

4) 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun:

4.1. “Kurumun görevi” başlıklı 5’inci maddesinde; “Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir...”

4.2. “Tanımlar” başlıklı 3’üncü maddesinde; “... e) **İdare:** Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarını, mahallî idareleri, mahallî idarelerin bağlı idarelerini, mahallî idare birliklerini, döner sermayeli kuruluşları, kanunlarla kurulan fonları, **kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşları**, kamu iktisadi teşebbüslerini, sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait kuruluşlar ile bunlara bağlı ortaklıklar ve müesseseleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını, kamu hizmeti yürüten özel hukuk tüzel kişilerini, ... ifade eder.”

5) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun:

5.1. “Amaç” başlıklı 1’inci maddesinde; “Bu kanunun amacı; yükseköğretimle ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve **bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esasları bir bütünlük içinde düzenlemektir.**”

5.2. “Kapsam” başlıklı 2’nci maddesinde; “Bu kanun; yükseköğretim üst kuruluşlarını, **bütün yükseköğretim kurumlarını**, bağlı birimlerini ve bunlarla ilgili faaliyet ve esasları kapsar.”

5.3. “Tanımlar” başlıklı 3’üncü maddesinde; “...c) **Yükseköğretim Kurumları: Üniversite ile yüksek teknoloji enstitüleri ve bunların bünyesinde yer alan fakülteler**, enstitüler, yüksekokullar, konservatuvarlar, araştırma ve uygulama merkezleri ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı meslek yüksekokulları ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın ve kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile **vakıflar tarafından kurulan meslek yüksekokullarıdır.** d) **Üniversite: Bilimsel özerkliğe ve kamu tüzelkişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayım ve danışmanlık yapan; fakülte, enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan bir yükseköğretim kurumudur...**”

5.4. “Senato” başlıklı 14’üncü maddesinde; “...b. **Görevleri: Senato, üniversitenin akademik organı olup aşağıdaki görevleri yapar: (1) Üniversitenin eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin esasları hakkında karar almak, (2) Üniversitenin bütününe ilgilendiren kanun ve yönetmelik tasarılarını hazırlamak veya görüş bildirmek, (3) Rektörün onayından sonra Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girecek olan üniversite veya üniversitenin birimleri ile ilgili yönetmelikleri hazırlamak, (4) Üniversitenin yıllık eğitim-öğretim programını ve takvimini inceleyerek karara bağlamak, ... (8) Bu kanunla kendisine verilen diğer görevleri yapmaktır.**”

5.5. “Fakülte Yönetim Kurulu” başlıklı 18’inci maddesinde; “... b. Görevleri: Fakülte yönetim kurulu, idari faaliyetlerde dekana yardımcı bir organ olup aşağıdaki görevleri yapar: (1) Fakülte kurulunun kararları ile tespit ettiği esasların uygulanmasında dekana yardım etmek, (2) Fakültenin eğitim-öğretim, plan ve programları ile takvimin uygulanmasını sağlamak, (3) Fakültenin yatırım, program ve bütçe tasarısını hazırlamak, (4) Dekanın fakülte yönetimi ile ilgili getireceği bütün işlerde karar almak, (5) Öğrencilerin kabulü, ders intibakları ve çıkarılmaları ile eğitim - öğretim ve sınavlara ait işlemleri hakkında karar vermek, (6) Bu kanunla verilen diğer görevleri yapmaktır.”

5.6. “Lisans düzeyinde öğretim” başlıklı 43’üncü maddesinde; “Yükseköğretim, harca tabi olup bu kanunda belirlenen amaç ve ana ilkelere göre aşağıdaki şekilde düzenlenir. a. Yükseköğretim kurumlarında, kuruluş özelliklerine ve ihtiyaçlarına göre yapılan eğitim-öğretim ve buna dayalı olarak verilen diplomalarla ilgili esaslar her üniversitece hazırlanacak öğretim ve sınav yönetmeliğinde belirtilir...”

5.7. “Diploma alma, ders kredilerinin hesaplanması, öğrencilik haklarından yararlanma ve sınavlar” başlıklı 44’üncü maddesinde; “a. Yükseköğretim kurumlarının önlisans, lisans ve lisansüstü düzeyindeki diploma programlarına kayıtlı öğrenciler, bu madde hükümlerine göre belirlenen ders kredileri ve diğer yükümlülükleri başarı ile tamamlamaları halinde; önlisans, lisans, yüksek lisans veya doktora diploması alır. Ders kredileri, Yükseköğretim Kurulunca ilgili programın yer aldığı diploma düzeyi ve alan için yükseköğretim yeterlilikler çerçevesine göre belirlenen kredi aralığı ve öğrencilerin çalışma saati göz önünde tutularak yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından belirlenir. İlgili diploma programını bitiren öğrencinin kazanacağı bilgi, beceri ve yetkinliklere o dersin katkısını ifade eden öğrenim kazanımları ile açıkça belirlenmiş teorik veya uygulamalı ders saatleri ve öğrenciler için öngörülen diğer faaliyetler için gerekli çalışma saatleri de göz önünde bulundurularak yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından belirlenen ilkeler çerçevesinde ders kredileri hesaplanır. b. Yükseköğretim kurumlarında, öğretim faaliyetlerinin üç dönemi aşmamak üzere yıl içinde kaç döneme ayrılarak sürdürüleceği; her bir dönem alınması gereken asgari ve azami kredi miktarları; her bir diploma programının diplomayı almayı hak eden kişiye kazandıracığı bilgi, beceri ve yetkinliklerin neler olacağı ve bunların ölçme ve değerlendirmelerinin nasıl yapılacağı; hazırlık sınıfı veya başka yollarla yabancı dil yeterliliğinin nasıl kazandırılacağı ve yabancı dil bilgi düzeyinin nasıl ölçüleceği; kayıt, devam, uygulama, tez ve teorik ders içerikleri, ön şartlı dersler, sınav çeşitleri ve bunların ders başarı notuna katkısı; öğrencilerin mezuniyet sonrası istihdamına ilişkin olarak bilgi, görüş ve tecrübelerine ihtiyaç duyulan kişileri ifade eden dış paydaşların diploma programlarına ilişkin değerlendirmelerinin alınması; diğer yurt içi ve yurt dışı yükseköğretim kurumlarından alınan derslerin kredilerinin intibakının sağlanması; ilgili programın tamamlanmasına yönelik önceden kazanılmış yeterliliklerin tanınması; farklı diploma programlarından bazı derslerin alınmasıyla yandal veya çift anadal yapılması; diploma alınabilmesi için, uygulama, teorik, uzaktan veya açıköğretim özellikleri ile eğitim-öğretimin devamına ilişkin diğer hususlar, Yükseköğretim Kurulunun bu konularda belirlediği temel ilkelere uygun olarak yükseköğretim kurumları senatoları tarafından belirlenir...”

5.8. Ek 8’inci maddesinde; “Vakıfça kurulacak yükseköğretim kurumlarındaki akademik organlar, Devlet yükseköğretim kurumlarındaki akademik organlar gibi düzenlenir ve

onların görevlerini yerine getirir. Öğretim elemanlarının nitelikleri Devlet yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanlarının niteliklerinin aynıdır...”

5.9. Ek 9’uncu maddesinde; “*Vakıf yükseköğretim kurumlarının eğitim - öğretim esasları, öğretim süreleri ve öğrenci hakları ile ilgili hususlar bu Kanun hükümlerine tabidir.*”

5.10. Ek 10’uncu maddesinde; “*Vakıflar tarafından kurulacak yükseköğretim kurumları çalışmalarını Devlet yükseköğretim kurumları gibi, her ders yılı sonunda Yükseköğretim Kuruluna sunarlar. Bu kurumlar mali, idari ve ekonomik konularda Yükseköğretim Kurulunun gözetim ve denetimine tabidirler.*”

6) 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu’nun “Doğuş Üniversitesi” başlıklı Ek 42’nci maddesinde; “*İstanbul’da Doğuş Eğitim Vakfı tarafından 2547 sayılı Kanunun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzelkişiliğine sahip “Doğuş Üniversitesi” adıyla yeni bir vakıf üniversitesi kurulmuştur.*”

7) 24/04/2010 tarihli ve 27561 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik’in:

7.1. “Amaç” başlıklı 1’inci maddesinde; “*Bu Yönetmeliğin amacı, önlisans ve lisans düzeyindeki öğrencilerin yükseköğretim kurumlarındaki fakülte, yüksekokul, konservatuvar veya meslek yüksekokulu bünyesinde yer alan diploma programları arasında veya diğer yükseköğretim kurumlarındaki eşdeğer diploma programlarına yatay geçiş ile çift anadal, yandal ve yükseköğretim kurumları arasında kredi aktarımında uyulması gereken usul ve esasları düzenlemektir.*”

7.2.“Dayanak” başlıklı 3’üncü maddesinde; “*Bu Yönetmelik, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine ve 44 üncü maddesinin (c) fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.*”

7.3. “Sonuçların ilanı ve intibak programı” başlıklı 8’inci maddesinde; “*... (3) İlgili komisyonlar öğrencinin daha önceki dönemlerde aldığı dersler ile yatay geçiş yaptığı programın derslerini dikkate alarak, senatonun belirlediği esaslara göre öğrencinin hangi yarıyla veya sınıfa intibak ettirileceğini tespit eder, varsa öğrencinin alması gereken ilave derslerden oluşan bir intibak programı ile muaf tutulması gereken dersleri belirler...*”

8) 16/11/2008 tarihli ve 27056 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Doğuş Üniversitesi Ana Yönetmeliği’nin:

8.1. “Amaç” başlıklı 1’inci maddesinde; “*Bu Yönetmeliğin amacı; Doğuş Üniversitesinin yönetimi, işleyişi, birimleri, denetimi ve görevlerine ilişkin esasları düzenlemektir.*”

8.2. “Kapsam” başlıklı 2’nci maddesinde; “*Bu Yönetmelik; Doğuş Üniversitesinin yönetimine, işleyişine, idari ve akademik organlarına, birimlerine, öğretim elemanlarına, denetimine, görevlerine ve mali konulara ilişkin hükümleri kapsar.*”

8.3. “Dayanak” başlıklı 3’üncü maddesinde; “Bu Yönetmelik; 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununun Ek 42 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.”

8.4. “Fakülte yönetim kurulu ve görevleri” başlıklı 13’üncü maddesinde; “... (2) **Fakülte Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:** a) Fakülte Kurulu kararlarının uygulanmasında Dekana yardımcı olmak, b) Fakültenin eğitim-öğretim, plan ve programları ile akademik takvimin uygulanmasını sağlamak, c) Dekanın, fakülte yönetimi ile ilgili olarak önereceği konularda karar almak, ç) **Öğrencilerin yatay geçiş ve bölüm değiştirme ile ilgili başvurularını değerlendirerek karar vermek ve ders intibaklarını yapmak, d) Öğrencilerin kabulü, ders intibakları, çıkarılmaları, eğitim-öğretim ve sınavlara ait işlemleri hakkında karar vermek, e) İlgili diğer mevzuat hükümlerine göre verilen diğer görevleri yapmak.**”

8.5. “Hüküm bulunmayan haller” başlıklı 34’üncü maddesinde; “Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; 2547 sayılı Kanun, 31/12/2005 tarihli ve 26040 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliği ve ilgili diğer mevzuat hükümleri ile Yükseköğretim Kurulu, Mütevelli Heyet ve Senato kararları uygulanır.”

9) 14/04/2015 tarihli ve 29326 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Doğu Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği’nin:

9.1. “Ders programları” başlıklı 17’nci maddesinde; “(1) Önlisans veya lisans ders programları, ilgili bölüm başkanlığının önerisi, fakülte/MYO kurullarının kararı ve Senatonun onayı ile kesinleşir. Bir programın çift anadal ve/veya yandal yapabileceği programları ve ders programları da aynı usulle belirlenir. (2) Derslerin AKTS kredileri, ilgili diploma programını bitiren öğrencinin kazanacağı TYYÇ’de tanımlanmış diploma düzeyi ve alanı için bilgi, beceri ve yetkinliklere o dersin katkısını ifade eden öğrenim kazanımları ile açıkça belirlenmiş teorik veya uygulamalı ders saatleri ve öğrenciler için öngörülen diğer faaliyetler için gerekli çalışma saatleri de göz önünde bulundurularak Senato tarafından belirlenen ilkeler çerçevesinde iş yüküne dayalı olarak hesaplanır. Öğretim planları; önlisans düzeyi için toplam 120 AKTS kredisi, lisans düzeyi için ise toplam 240 AKTS kredisi olacak şekilde düzenlenir ve öğrenciye ortalama 30’ar AKTS kredilik yarıyıllar halinde sunulur. Öngörülen dönemlik öğrenci iş yükü 30 AKTS kredisidir. (3) Ders programlarında her dersin teorik ders saati, uygulama ve laboratuvar saatleri ile AKTS kredisi ve varsa önşartı belirtilir. (4) Önlisans veya lisans ders programlarında Senatonun onayladığı en son tarihten itibaren, iki yıl değişiklik yapılmaz. Bu süre göz önünde bulundurularak yapılan değişikliklerden etkilenen mevcut öğrencilerin intibakları onaylanan ders programlarıyla birlikte yapılır.”

9.2. “Zorunlu ve seçmeli dersler ile önşart dersleri” başlıklı 18’inci maddesinde; “(1) Dersler, zorunlu ve seçmeli olmak üzere iki guruba ayrılır. **Her öğrenci kayıtlı olduğu programın zorunlu derslerini ve ders programında gösterilen türde ve sayıda seçmeli dersi almakla yükümlüdür.** (2) Bir dersin alınabilmesi için, daha önce alınarak başarılması gereken derse önşart dersi denir. Önşart dersleri, ders programlarında gösterilir.”

9.3. “Ders ve uygulamalara devam” başlıklı 19’uncu maddesinde; “(1) Öğrenciler kayıtlı oldukları ders, uygulama, laboratuvar, proje ve bunların gerektirdiği sınav ve diğer akademik çalışmalara **katılmakla yükümlüdür.** Öğrencilerin devam durumlarının ders başarı durumuna etkisi ilgili dersin öğretim elemanı tarafından dönem başında açıklanır ve öğrencilerin devam durumları ilgili dersin öğretim elemanı tarafından izlenir. Daha önce alınmış ve devamsızlık

(1A) nedeniyle başarısız olunan dersler hariç, tekrar edilen derslerde devam zorunluluğu aranmaz... (3) **Hangi gerekçeyle olursa olsun, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şekilde bir dersin devam zorunluluğunu yerine getirmeyen öğrenci o dersten başarısız sayılır.**”

10) Üniversite Senatosu’nun 21/01/2016 tarihli ve 2016/03 sayılı toplantısında kabul edilen ve 28/01/2016 tarihli ve 2016/06 sayılı Mütevelli Heyeti yazısı ile onaylanan Doğu Üniversitesi Muafiyet ve İntibak İşlemleri Yönergesi’nin:

10.1. “Amaç” başlıklı 1’inci maddesinde; “Bu Yönergenin amacı, Doğu Üniversitesinde yapılan muafiyet sınavlarına ilişkin esaslar ile Yükseköğretim Kurulu tarafından denkliği kabul edilen herhangi bir yükseköğretim kurumunda öğrenim görmüş olanların başarılı oldukları dersten muaf tutulmalarına ilişkin esasları düzenlemektir.”

10.2. “Muafiyet ve İntibak ile ilgili esaslar” başlıklı 6’ncı maddesinde;

“(1) Fakülte/Yüksekokul Muafiyet ve İntibak Komisyonları öğrencinin tüm derslerini aşağıdaki kurallar çerçevesinde değerlendirerek ilgili yönetim kurulunda görüşülmek üzere Fakülte Dekanlığı/Yüksekokul Müdürlüğü’ne sunarlar. a) İntibak ettirilecek dersteki başarı notu “Doğu Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği”nin 29.maddesinde yer alan ağırlık katsayılarında belirtilen harf notları esas alınarak belirlenir. b) Muaf olabilmek için, ilgili dersten 4’lük sistemde en az 1 başarı notu aranır. 4’lük sistemin dışındaki sayısal notlarda YÖK karşılık tablosuna bakılır. YÖK karşılık tablosunda karşılığı yoksa doğru orantı yoluyla 4’lük karşılığı hesaplanır. Daha önceki yükseköğretim kurumunun not sistemine göre “Yeterli/Başarılı/Geçer” şeklinde gösterilmiş olan dersler başarılı olarak kabul edilir. Bu gibi derslerde öğrencinin kayıtlı olduğu diploma programındaki transkriptine “G” notu işlenir. c) **Birden fazla dersin birleştirilerek tek bir dersten muafiyet verilmesi halinde başarı notu, birleştirilen derslerin ağırlık katsayıları ile AKTS kredilerinin çarpımlarının toplamının, birleştirilen derslerin AKTS kredilerinin toplamına bölünmesiyle elde edilen ağırlıklı ortalama yardımı ile hesaplanır. Çıkan sayı en yakın olan ağırlık katsayısına yuvarlanarak harf notu belirlenir. d) **Muafiyet verilecek dersin eşdeğerliği AKTS ve içerik uyumu esas alınarak belirlenir. Diğer yükseköğretim kurumunda alınan dersin AKTS kredisinin düşük olması durumunda derslerin öğrenme çıktıları karşılaştırılır. Öğrenme çıktıları eşdeğer olduğu halde diğer yükseköğretim kurumunda AKTS kredisi düşük olan bir ders Üniversitemizde AKTS kredisi yüksek olan bir derse intibak ettirilebilir.** e) **İçerikleri üniversitelere göre değişmeyen Türk Dili, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi ve Yabancı Dil dersleri bazı üniversitelerde kredisiz, bazı üniversitelerde kredili olabildiğinden dersleri almış ve bu maddenin (b) bendindeki başarıyı göstermiş öğrencilerin muafiyet işlemleri düzey ve AKTS kredi uyumuna bakılmaksızın yapılır.** f) Muafiyet verilecek dersin birden fazla tekrar edilmiş olması durumunda en son alınan başarı notu esas alınır. g) Daha önceki yükseköğretim kurumunda öğrenim dili Türkçe olan programda öğrenim görüp, Üniversite’de İngilizce programlara kayıt olan öğrencilerin ders muafiyet taleplerinde DÜİYES veya Senatoca eşdeğerliği kabul edilen diğer yabancı dil sınavlarından başarılı olma koşulu ile muafiyet verilir. h) (Değişik: Ü.S. 26.10.2017 tarih ve 27 sayılı toplantısı) Herhangi bir ders muafiyeti bulunmayan öğrencilerin lisans/önlisans programında öğrenime başlayacakları ilk yarıyıl birinci yarıyıllarıdır. aa. Dikey geçiş yolu ile Üniversiteye kayıt yaptırmış olan öğrencilerin intibakları bu yönergenin (i) bendinde belirtildiği şekilde hesaplanarak yapılır. Fakülte Yönetim Kurulları, intibakların farklı yarıyıllara yapılmasına karar verebilir. bb. Yatay geçiş yolu ile Üniversiteye kayıt yaptırmış olan öğrenciler, daha**

önce öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumunda bitirmiş oldukları yarıyılın bir üst yarıyılına intibak ettirilir. cc. Kurumlar Arası/ Programlar Arası Yatay geçiş ile kayıt olan öğrencilerin yarıyıl intibakları ise kabul edildikleri yarıyıllar esas alınarak yapılır. dd. Öğrenciler lisans programlarında en fazla 7. yarıyıla, önlisans programlarında 3. yarıyıla intibak ettirilebilir. i) (Değişik: Ü.S. 26.10.2017 tarih ve 27 sayılı toplantısı) Üniversiteye kayıt yaptırmış ve daha önce öğrenim gördüğü yükseköğretim kurumundan başarılı olduğu dersler nedeni ile ders muafiyeti yapılan öğrencilerde ise yarıyıl intibakı birinci yarıyıldan başlayacakları göz önünde bulundurularak ve muafiyet verilen derslerin AKTS kredi toplamına göre hesaplanır. aa. Muafiyet verilen her 30 AKTS kredisi için, öğrencinin yarıyılı bir artırılır. Toplam AKTS içinden 30 ve katları çıkartıldıktan sonra kalan AKTS kredisi 15'e eşit veya büyük ise bir yarıyıl daha artırılır. bb. Muafiyet verilen derslerin AKTS kredi toplamı 30'dan küçük ise AKTS kredisinin 15'e eşit veya büyük olması halinde öğrencinin yarıyılı bir artırılır. j) Normal öğrenim süresinin ve azami öğrenim süresinin hesaplanmasında intibak ettirilen yarıyıl esas alınır. k) **Muaf olunan derslerin AKTS kredi toplamı ilgili programın ders programındaki mezuniyet için gerekli olan toplam AKTS kredi yükünün %75'ini geçemez.** Muafiyet verilen derslerin AKTS kredi toplamı %75'i geçer durumda ise, muaf olunacak dersler, öğrencinin almış olduğu en yüksek nottan başlayarak belirlenir. l) **Öğrencilerin, önceki diploma programlarında almış oldukları ve Fakülte/Yüksekokul Muafiyet ve İntibak Komisyonlarının incelemesi sonucu muaf oldukları dersler, başarı notları ile birlikte kayıtlı buldukları diploma programındaki transkriptlerine işlenir. Muaf olunan dersler mezuniyet AKTS kredisine dâhil olup, not ortalaması hesabına katılır.**

10.3. “Muafiyet ve İntibak Komisyonu” başlıklı 10’uncu maddesinde; “Muafiyet ve intibak işlemleri, ilgili fakülte/yüksekokul muafiyet ve intibak komisyonu tarafından yürütülür. Komisyonun hazırladığı EK (2) formunu içeren rapor ilgili yönetim kurulunda karara bağlanır. Alınan Yönetim Kurulu kararı öğrencilere Öğrenci İşleri Müdürlüğü tarafından bildirilir.”

10.4. “Düzenlenmemiş Konular” başlıklı 11’inci maddesinde; “Bu Yönergede yer almayan konularda 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve “Doğuş Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği”nin ilgili hükümleri uygulanır.”

11) Doğuş Üniversitesi tarafından Kurumumuzla paylaşılan ve 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Döneminden itibaren geçerli olacak şekilde uygulanmaya başladığı belirtilen Doğuş Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yönetim Kurulu İlke Kararı’nda; **“Muafiyet istenen dersten başarılı olmuş olmak şartıyla, ders içeriği uyumu (en az % 80) ve Ders Saati/Kredisi esas alınır. ÖSYM tarafından bir hukuk fakültesine yerleştirilmiş olan öğrencilerin bu üniversitelerden getirdikleri derslerin muafiyet işlemlerinde içerik ve ders saati uyumu değerlendirmesi yapılmaz.** Öğrencinin, seçmeli ders kategorisinde aldığı ve başarılı olduğu hukuk dersleri, ders içeriği ve Ders Saati/Kredisi uyumu aranmadan **fakültemiz uzmanlık derslerine eşdeğer sayılır ve muafiyeti sağlanır.** Üniversitelerin ders programında yer alan Türkçe Eleştirel Okuma ve Yazma (Türk Dili), Atatürk İlkeleri, İnkılap Tarihi ve Modern Türkiye'nin Oluşumu (Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi), İngilizcede Eleştirel Okuma ve Yazma (İngilizce), Bilgi Teknolojileri Kullanımı, Girişimcilik derslerinin muafiyet işlemleri, ders isimleri kısmen veya tamamen aynı olduğu takdirde ders içeriği ve Ders Saati/Kredisi uyumuna bakılmaksızın yapılır.”

Düzenlemelerine yer verilmiştir.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER’İN KAMU BAŞDENETÇİSİNE ÖNERİSİ

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytinadağı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

12) Kamu Denetçisi tarafından, başvuranın iddialarının, ilgili idarenin Kurumumuza sunduğu bilgi ve belgelerin ve ilgili mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesi neticesinde; idarenin şikâyete konu işlemi hukuka ve hakkaniyete aykırılık tespit edilemediğinden, başvuranın talebinin reddi gerektiği yönünde hazırlanan “*Ret Karar Önerisi*” Kamu Başdenetçisine sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

13) Doğuş Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencisi olan başvuran; 2013 yılında Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Adalet Programından mezun olduğunu; 2014 yılında Dikey Geçiş Sınavını kazanarak İstanbul ... Üniversitesi Hukuk Bölümüne yerleştiğini, fakat aynı sene içinde bu üniversitedeki kaydını sildirdiğini; 2015 yılında ise Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümüne lisans tamamlama amacıyla kayıt yaptırdığını ve 2017 yılında bu programdan mezun olarak lisans diplomasını aldığını; diğer yandan, zamanında ... Üniversitesi’ndeki kaydını sildirmiş olması sebebiyle, 667 sayılı KHK ve 2547 sayılı Kanun’un Geçici 78’inci maddesinde yer alan af düzenlemesi kapsamında, 06/02/2019 tarihinde Doğuş Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nin 2’nci sınıfına (3’üncü yarıyılına) kaydolduğunu; Doğuş Üniversitesi’ne kayıt yaptırdıktan sonra ise, Fakülte Dekanlığına önceki transkriptlerini sunarak ders muafiyet talebinde bulunduğunu; fakat dilekçesinde belirttiği bir dizi ders için muafiyet sağlanırken, bazı derslerinin “yeterli içerikte” olmadığı gerekçesiyle muafiyet kapsamına alınmadığını; hâlbuki bu derslerin içeriğinin, kendisinin de arkadaşı olduğu ve Doğuş Üniversitesi Hukuk Fakültesi’ne geçen sene itibariyle kayıt yaptıran ... isimli öğrencinin Adalet Programında almış olduğu ve Doğuş Üniversitesi tarafından muafiyet kapsamında değerlendirilen derslerinin içeriğiyle aynı olduğunu; zaten kendisinin de bu yönde bir beklentide olması nedeniyle Doğuş Üniversitesi’ne kayıt yaptırdığını **belirtmiş** ve eşitlik ve hukuki güvenlik ilkeleri gereğince kendisi hakkında da aynı işlemin tesis edilmesini, diğer ifadeyle dilekçesinde belirttiği tüm derslerden muaf tutulmayı **talep etmiştir**.

14) Şikâyete konu edilen Doğuş Üniversitesi ise bu iddialar karşısında; yapılan inceleme neticesinde, öğrenciye karşı hukuka aykırı herhangi bir işlem tespit edemediklerini; Doğuş Üniversitesi Hukuk Fakültesi Muafiyet ve İntibak Komisyonu’nca 22/02/2019 ve 26/02/2019 tarihlerinde iki ayrı rapor düzenlenerek, başvurana sağlanabilecek olan muafiyetlerin zaten eksiksiz şekilde sağlandığını; Doğuş Üniversitesi Muafiyet ve İntibak İşlemleri Yönergesi gereğince, muafiyetler ile ilgili nihai kararın Fakülte Yönetim Kurulu’na ait olduğunu; Fakülte Yönetim Kurulu’nun ise aldığı İlke Kararı ile 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Döneminden (diğer ifadeyle 2018 Eylül ayından) itibaren geçerli olacak şekilde, öğrencilerin “seçmeli ders” kategorisinde aldıkları ve başarılı oldukları hukuk dersleri için ders içeriği/saati/kredisi uyumu aranmadan, bu derslerin Fakülte uzmanlık derslerine eşdeğer sayılarak muafiyetinin verilmesi, buna karşılık “zorunlu ders” kategorisindeki dersler bakımından ders içeriği uyumunun (%80) ve ders saati/kredisinin esas alınması yönünde karar aldığını; bu İlke Kararı doğrultusunda, 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Döneminden itibaren, Adalet Programından Doğuş Üniversitesi’ne geçiş yapan öğrencilere hiçbir zorunlu dersin muafiyetinin verilmemeye başlandığını; bunun yerine Fakülte uzmanlık kategorisindeki derslerden muafiyet verildiğini; netice itibariyle; başvuranın Doğuş Üniversitesi’ne kabul edildiği yıl üniversiteye kabul edilen diğer öğrencilere hangi idari işlem uygulandıysa, başvurana da aynı idari işlemin uygulandığını ve hakkında yapılan işlemlerin mevzuata uygun

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

olduğunu; başvuranın kendisini kıyasladığı öğrencinin ise başvuran gibi 2019 yılında değil, 2017 yılında Doğu Üniversitesi'ne kaydolduğunu; başvuranın dışarıdan aldığı duyumlara göre üniversiteye kayıt yaptırması sonucunda muafiyet talebinde bulunmasının ise kendileri için bir hukuki dayanağının bulunmadığını **belirtmiştir**.

15) Anayasamızın 130'uncu maddesinde, üniversitelerin “bilimsel özerkliğe” sahip olduğu ifade edildikten sonra, yükseköğretim kurumlarının organları ile işleyişleri, bu kurumlar üzerinde Devletin gözetim ve denetim hakkını kullanma usulleri, bu kurumlardaki öğretim düzeyleri ile süreleri, yükseköğretime giriş, devam vb. konuların kanunla düzenleneceği hükme bağlanmıştır; ayrıca vakıflar tarafından, kanunda gösterilen usul ve esaslara göre, kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile Devletin gözetim ve denetimine tâbi yükseköğretim kurumları kurulabileceği; vakıflar tarafından kurulan bu yükseköğretim kurumlarının da, akademik çalışmaları bakımından Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tâbi oldukları kaydedilmiştir.

16) Söz konusu Anayasa maddesi doğrultusunda çıkartılan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile ise; yükseköğretim kurumlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili temel esaslar düzenlenmiş ve Kanunun 14'üncü ve 18'inci maddeleri ile “üniversitelerin eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin esasları hakkında karar almak” yetkisi, üniversitelerin “akademik organı” olan senatolara; “öğrencilerin kabulü, ders intibakları ve çıkarılmaları ile eğitim-öğretim ve sınavlara ait işlemleri hakkında karar verme” yetkisi ve görevi ise, Fakülte Yönetim Kurullarına verilmiştir. Aynı şekilde Kanunun 43'üncü maddesinde, yükseköğretim kurumlarında, kuruluş özelliklerine ve ihtiyaçlarına göre yapılan eğitim-öğretim ve buna dayalı olarak verilen diplomalarla ilgili esasların her üniversite tarafından hazırlanacak öğretim ve sınav yönetmeliğinde belirtileceği kaydedilerek, üniversitelere, Anayasa hükmüne uygun olarak, akademik alanda özgürlük tanınmıştır. Diğer ifadeyle, söz konusu Kanun hükümleri ile, Anayasamızda yer alan “bilimsel özerklik” ilkesi gereğince, fakültelerin öğretim ve sınav programları, yetiştireceği öğrenci sayısı ile kalitesi, bu öğrencilere kazandırılması hedeflenen bilgi, beceri ve yetkinliklerin neler olacağı, bu hedefler doğrultusunda teorik ve uygulamalı ders ihtiyaçları, bu çerçevede oluşturulacak ders programı, kredi ve uygulamaları, yürütülecek bilimsel araştırmanın içeriği gibi hususların, diğer ifadeyle, eğitim-öğretim faaliyetlerinin, üniversitelerin bizzat kendileri tarafından serbestçe belirlenmesi amaçlanmıştır.

17) Ayrıca söz konusu Kanun ile vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumlarındaki akademik organların, Devlet yükseköğretim kurumlarındaki akademik organlar gibi düzenleneceği ve onların görevlerini yerine getireceği de kaydedilmiştir. Dolayısıyla, Yükseköğretim Kanunu'nun vakıf üniversiteleriyle ilgili hükümlerine tâbi olan ve kamu tüzel kişiliğini haiz Doğu Üniversitesi de akademik çalışmaları bakımından Anayasada yer alan “bilimsel özerkliği” haiz; bünyesindeki organlar ise Devlet üniversitelerindeki organlar ile aynı göreve sahiptir.

18) Doğu Üniversitesi de, Anayasamızda yer alan bilimsel özerklik ilkesi doğrultusunda, diğer yükseköğretim kurumları gibi kendi yönetmeliklerini hazırlamakta olup; bu yönetmeliklerin başında gelen Doğu Üniversitesi Ana Yönetmeliği'nin 13'üncü maddesi ile “Öğrencilerin yatay geçiş ve bölüm değiştirme ile ilgili başvurularını değerlendirerek karar vermek ve ders intibaklarını yapmak” ve “Öğrencilerin kabulü, ders intibakları, çıkarılmaları,

---

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytinli Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

eğitim-öğretim ve sınavlara ait işlemleri hakkında karar vermek” yetkisi, 2547 sayılı Kanuna uygun olarak Fakülte Yönetim Kurullarına verilmiştir. Üniversite Senatosu tarafından kabul edilen Doğuş Üniversitesi Muafiyet ve İntibak İşlemleri Yönergesi’nde ise açık olarak muafiyet ve intibak işlemlerinin, ilgili Fakülte Muafiyet ve İntibak Komisyonu tarafından yürütüleceği; bu Komisyonun öğrencinin daha önceki diploma programlarında aldığı dersleri değerlendirerek, hazırladığı raporu Fakülte Yönetim Kurulunda görüşülmek üzere Dekanlığa sunacağı; muafiyet talebinin ise Fakülte Yönetim Kurulunca karara bağlanacağı belirtilmiş; ayrıca muafiyet verilecek dersin eşdeğerliğinin AKTS ve içerik uyumu esas alınarak belirleneceği; içerikleri üniversitelere göre değişmeyen Türk Dili, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi ile Yabancı Dil dersleri ise bazı üniversitelerde kredisiz, bazı üniversitelerde kredili olabildiğinden, dersleri almış ve Yönergede açıklanan başarıyı göstermiş öğrencilerin muafiyet işlemlerinin düzey ve AKTS kredi uyumuna bakılmaksızın yapılacağı kaydedilmiştir.

19) Somut olay incelendiğinde; ... .. adlı başvuranın, daha önceki diploma programlarında aldığı Türk Dili, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi ve Yabancı Dil dersleri karşılığında, **Senato tarafından kabul edilen Yönergeye uygun olarak,** Doğuş Üniversitesi’nde bu kapsamda verilmekte olan bir dizi dersten zaten muaf tutulduğu; Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Adalet Programı ile Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümünde bu dersler dışında almış olduğu bazı dersleri de eklendiğinde, **adı geçen başvurana, Doğuş Üniversitesi’nde toplamda 79 AKTS’lik dersten muafiyet sağlanmış olduğu** görülmüştür.

20) Kurumumuza sunulan bilgi ve belgelerden, başvuranın muafiyet talebi değerlendirilirken, Fakülte Yönetim Kurulu’nun İlke Kararı doğrultusunda hareket edildiği de anlaşılmakta olup; söz konusu İlke Kararında ise, muafiyet sağlanabilmesi için, öncelikle öğrencinin muafiyet istediği dersten daha önceden başarılı olup olmadığına bakılacağı, ardından daha önceden aldığı dersin içerik uyumu ile ders saatinin/kredisinin inceleneceği, yapılan inceleme sonucunda da ders içerik uyumunun en az % 80 olması gerektiği belirtilmiştir. Söz konusu İlke Kararında içerik ve ders saati uyumu değerlendirmesinin üç durumda yapılmayacağı da belirtilmiş olup; bunların ilki, “ÖSYM tarafından bir hukuk fakültesine yerleştirilmiş olan öğrencilerin bu üniversitelerden getirdikleri derslerin muafiyet işlemleri”; diğer, öğrencinin, “seçmeli ders” kategorisinde aldığı ve başarılı olduğu hukuk derslerinin muafiyet işlemleri; sonucusu da üniversitelerin ders programında yer alan Türk Dili, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi ve İngilizce gibi derslerin muafiyet işlemleridir. Başvuranın, daha önceki diploma programlarında aldığı Türk Dili, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, İngilizce gibi dersler ile “seçmeli ders” kategorisinde aldığı ve başarılı olduğu hukuk dersleri karşılığında, zaten Doğuş Üniversitesi Hukuk Fakültesi’ndeki bir dizi dersten muaf tutulduğu anlaşılmakta olup; diğer yandan, Anadolu Üniversitesi’nin Açıköğretim ve İktisat Fakültelerinden diploma alan başvuranın, bu diploma programları kapsamında aldığı derslerin “ÖSYM tarafından bir hukuk fakültesine yerleştirilmiş olan öğrencilerin bu üniversitelerden getirdikleri derslerin muafiyet işlemleri” kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığı; dolayısıyla, başvuranın muafiyet talebinde bulunduğu, fakat bu üç istisnai durum haricinde kalan derslerinin, gerek ilgili Yönerge gerekse İlke Kararı çerçevesinde, ilgili Komisyonca içerik ve kredi uyumu bakımından incelenmesinde ve bu inceleme doğrultusunda Fakülte Yönetim Kurulu tarafından nihai karara varılmasında hukuka aykırılık bulunmadığı değerlendirilmiştir.

21) Başvuran, kendisini “geçen sene itibariyle” Doğuş Üniversitesi’ne kayıt yaptırdığını ve kendisi ile aynı Adalet Programını okuduğunu iddia ettiği ... adlı öğrenci ile kıyaslamakta ve ...’ye tanınan muafiyetlerin kendisine de tanınacağı yönünde “haklı bir beklentiye” girdiğini, bu nedenle de Doğuş Üniversitesi’ne kayıt yaptırdığını ifade ederek, eşitlik ve hukuki güvenlik ilkelerinin ihlal edildiğini de iddia etmektedir. Öte yandan, Anayasa Mahkemesi’nin, 27/09/1988 tarihli ve K.1988/27 sayılı Kararında da belirttiği üzere, “Anayasa’da öngörülen eşitlik ilkesi, ‘yasa önünde eşitlik’ olup herkesin aynı hak ve yükümlülüklerle sahip olması anlamında değildir. Eşitlik her yönüyle aynı hukuki durumda olanlar arasında söz konusudur. Hukuk felsefesine girmiş bir deyimle, ‘eşitlerin eşitliği’ anlamındadır. Farklı durumlarda olanlara, yani eşit olmayanlara, farklı kurallar uygulanması, yani ‘eşit olmayanların eşitsizliği’ eşitlik ilkesine aykırılık oluşturmaz”.

22) ... ..’in Kurumumuza kendisi ve ... ile ilgili sunduğu bilgi ve belgeler incelendiğinde, iki öğrencinin birebir aynı hukuki durumda olmadığı; bu nedenle de aralarında iddia edildiği gibi bir eşitliğin söz konusu olmadığı görülmektedir. Nitekim ... .., Hukuk Fakültesi değil, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi mezunu iken; ..., İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi mezunudur. İstanbul Üniversitesi’nde Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi bünyesinde Adalet Programı da mevcut iken, ..., ... gibi uzaktan eğitim veren bu programı değil, Hukuk Fakültesi Adalet Meslek Yüksekokulu’ndaki Adalet Önlisans Programını tamamlamıştır. ... ..’in, ... ile aynı Adalet Programını okuduğu iddiası bu nedenle fiili durumu yansıtmamaktadır. Ayrıca, ...’in iddiasının aksine, ...’nin Doğuş Üniversitesi’ne “geçen sene itibariyle” değil, 2017 yılında kayıt yaptırmış olduğu da görülmektedir. Gerek iki öğrencinin üniversiteye kayıt oldukları tarih gerekse mezun oldukları diploma programının farklılıklar içermesi nedeniyle, bu iki öğrencinin birebir aynı hukuki durumda olmadıkları, bu nedenle de kendilerine yönelik tesis edilen işlemde farklılıklar olmasının, diğer ifadeyle “eşit olmayanların eşitsizliğinin” eşitlik ilkesine aykırılık teşkil etmeyeceği kanaatine varılmıştır.

23) Başvuran, kendisine de ... gibi muafiyet sağlanacağı düşüncesiyle, bu yönde “haklı bir beklentiye” girerek Doğuş Üniversitesi’ne kaydını yaptırdığını, fakat kendisine farklı bir muamelede bulunduğunu belirterek, hukuki güvenlik ilkesinin de ihlal edildiğini iddia etmektedir. Hukuki güvenlik ilkesinin gerekleri arasında “hukuki istikrar” da bulunmakta, hatta çoğu zaman bu ilke yerine “hukuki istikrar” veya “hukuki belirlilik” ifadelerinin kullanıldığı görülmektedir. Öte yandan, hukuki istikrardan bahsedebilmek için öncelikle **aynı hukuki durumun mevcut olması** ve **her yönüyle** aynı hukuki durumda bulunan bu kişilere aynı kuralların uygulanması gerekmektedir. Ayrıca, Venedik Komisyonu’na göre hukuki kesinlik/belirlilik ilkesinin en önemli unsurlarından biri de “Meşru Beklentiler”dir.¹ Hukuki güvenlik ilkesi gereğince, idarenin, bireyin **haklı beklentilerine** uygun davranması gerekir. Öte yandan, farklı bir hukuki durumda olan kişiye yönelik geçmişte tesis edilen işlemin birebir aynısının, zaman içerisinde değişen kurallara/yapılan yeni düzenlemelere rağmen, mevcut durumda kendisine de uygulanmasını bekleyen bir kişinin bu davranışını meşru bir beklenti kapsamında değerlendirmek, keza Anayasa ile düzenlenen bilimsel özerklik ve Kanun ile verilen yetki çerçevesinde, eğitim-öğretim konusunda kendi düzenleyici işlemlerini her zaman yapma yetkisine sahip olan idareyi, ders muafiyet taleplerinin tümünü karşılamıyor diye, eşitlik ve hukuki güvenlik ilkelerini ihlal etmekle suçlamak makul görünmemektedir.

¹ “*AIHM ve Türk Anayasa Mahkemesi’nin Kararları Işığında Hukuki Kesinlik (Belirlilik) İlkesinin İncelenmesi*”; Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi; Cilt 24, Sayı 1, Haziran 2018, s. 197-214

24) İlgili idare, Fakülte Yönetim Kurulu'na alınan İlke Kararı gereğince, **2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Döneminden itibaren geçerli olacak şekilde**, öğrencinin başka bir diploma programında "seçmeli ders" kategorisinde aldığı ve başarılı olduğu hukuk dersleri için ders içeriği/saati/kredisi uyumu aranmadan, bu derslerin Fakülte uzmanlık derslerine eşdeğer sayılarak muafiyetinin verilmesi; buna karşılık, **Hukuk Fakültesinin "zorunlu ders" kategorisindeki dersleri bakımından ders içeriği uyumunun (%80) ve ders saati/kredisinin esas alınması yönünde karar alındığını**; bu doğrultuda da Adalet Programından geçiş yapan öğrencilere hiçbir zorunlu dersin muafiyetinin verilmemeye başlandığını; bunun yerine Fakülte uzmanlık kategorisindeki (seçmeli) derslerden muafiyet verilmekte olduğunu; başvuranın kendisini kıyasladığı ...'nin ise bu İlke Kararından önce Doğuş Üniversitesi'ne kaydolarak muafiyet talebinde bulunduğunu; **başvuranın Doğuş Üniversitesi'ne kayıt yaptırdığı 2019 Şubat ayında muafiyet talebinde bulunmuş olması nedeniyle, hakkında da bu dönem yürürlükte olan İlke Kararı gereğince işlem yapıldığını** belirtmektedir. **Burada incelenmesi gereken husus, bu nedenle ...'ye sağlanan muafiyetlerin ...'e sağlanıp sağlanmadığı hususu değil; ... hakkında ilgili mevzuata uygun olarak işlem tesis edilip edilmediği ve ... ile birebir aynı hukuki durumda olan kişilerin taleplerine nasıl yaklaşıldığı, diğer ifadeyle "eşitler arasında eşitliğin" sağlanıp sağlanmadığıdır.**

25) Doğuş Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yönetim Kurulu'nun, hem 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu hem de Senato tarafından kabul edilen Yönerge ile kendisine verilen yetki çerçevesinde ve ders muafiyetleri ve intibakı konusunda aldığı **İlke Kararı doğrultusunda**; ...'in bir Hukuk Fakültesinden değil, uzaktan eğitim veren bir Açıköğretim Fakültesinden aldığı bazı dersleri kendi Hukuk Fakültesinde "zorunlu olarak" alınması gereken derslerin içeriğiyle eşdeğer ("yeterli içerikte") görmediği; bu nedenle de başvuranı ve aynı durumda olan diğer öğrencileri, Doğuş Üniversitesi'nin Hukuk Fakültesi'nde alınması gereken "zorunlu dersler"den muaf tutmadığı anlaşılmaktadır. **Söz konusu işlemin, ders içerik ve AKTS uyumuna göre muafiyet sağlanacağını düzenleyen Yönergeye uygun ve de Fakülte Yönetim Kurulu'nun yetkisi dâhilinde olduğu görüldüğünden; ayrıca, başvuran ile aynı tarihte Doğuş Üniversitesi'ne kayıt yaptıran ve ders muafiyet talebinde bulunan tüm Adalet Programı mezunlarına söz konusu İlke Kararı doğrultusunda aynı yönde işlem tesis edildiği ilgili idare tarafından açıkça ifade edildiğinden; keza başvuran ile birebir "eşitleri" arasında eşitliğin korunmadığını, diğer ifadeyle eşitlik ilkesinin ihlal edildiğini gösteren herhangi bir bilgi/belge de bulunmadığından, Kurumumuzca idarenin işleminde bir hukuka aykırılık tespit edilememiştir.**

26) Ayrıca, Kurumumuzca daha önceden incelenerek sonuçlandırılan benzer talepli başvuru örnekleri de incelenmiş olup;

26.1. Balıkesir Üniversitesi'ne karşı yapılan 02.2013/800 sayılı şikâyet başvurusu hakkında, Kurumumuz tarafından, **"...2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile verilen yetkiler doğrultusunda üniversitelerin lisans, yüksek lisans, doktora vb. yüksek öğretim programlarının müfredatlarını kendi eğitim politikaları, bu yönde benimsediği ilkeleri ve amaçları, eğitim öğretim standartları ve fiziki imkanları çerçevesinde belirlemesi üniversitelerin bilimsel özerkliğinin doğal bir sonucudur. Bu itibarla, ...Programı kapsamında, Kanun ve Yönetmeliğe uygun olarak hazırlandığı tespit edilen müfredat programlarının üniversitelerce mevcut müfredat programları doğrultusunda değiştirilerek, eğitim ilke ve amaçları doğrultusunda artırılmasının bilimsel özerkliklerinin doğal bir getirisi**

olduğu değerlendirilmektedir. **Bu çerçevede, üniversitelerin kendi eğitim politikaları doğrultusunda yetiştirerek mezun edecekleri ve gelecekte o üniversitelerin nosyonunu taşıyacak anılan program kapsamındaki öğrencileri için ders müfredatlarının son hallerinin hazırlanması ve öğrencilerin bu bakış açısıyla hazırlanan tüm derslerden sorumlu olmaları yükseköğretimin Kanunla belirlenen ilke ve amaçlarına da uygundur...** gerekçeleri ile 04/04/2014 tarihli Ret Kararı'nın verildiği;

26.2. Gazi Üniversitesi'ne karşı yapılan 02.2013/861 sayılı şikâyet başvurusu hakkında, Kurumumuz tarafından, **"...2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 18 inci maddesinin (b) bendinin 5 numaralı alt bendinde "Öğrencilerin kabulü, ders intibakları ve çıkarılmaları ile eğitim öğretim ve sınavlara ait işlemleri hakkında karar verme yetkisinin Fakülte Yönetim Kurulu'nda olduğu hükme bağlanmıştır... üniversiteler tarafından usulüne uygun olarak yapılan ders değişiklik ve artırımları sonucunda belirlenen tüm derslerin öğrenciler için zorunlu olduğu, söz konusu derslerden muafiyet verilmemesinin hukuka uygun olduğu sonucu ve kanaatine varılmıştır."** gerekçeleri ile 19/04/2014 tarihli Ret Kararı'nın verildiği;

26.3. Atatürk Üniversitesi'ne karşı yapılan 2014/957 sayılı şikâyet başvurusu hakkında, Kurumumuz tarafından, **"2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile verilen yetkiler doğrultusunda üniversitelerin ön lisans, lisans, yüksek lisans, doktora vb. yükseköğretim programlarının müfredatlarını önceden tespit edilen prensip ve amaçlara uygun bir şekilde kendilerinin belirlediği ilkeler, eğitim politikaları ve standartları ile fiziki imkânlar çerçevesinde uygulamaları bilimsel özerkliğin sonucudur. Verdiği eğitim ve öğretim hizmetinin kalitesini daha da yükseğe çekerek en iyi öğrenciyi yetiştirme iddiasında olan bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin, Yükseköğretim Kanununun verdiği yetkiye dayanarak çıkardıkları yönetmeliklerde yer alan hükümlerde ders transferi (muafiyet) hakkı verip vermemesi hususunda takdir yetkisine sahip oldukları açıktır... Bu çerçevede üniversite tarafından belirlenen akademik standartlar doğrultusunda verilen eğitim alanlarında gerekli nosyonu kazanacak öğrenciler için ders müfredatlarının hazırlanması ve her bir öğrencinin belirlenen derslerden sorumlu olacağının öngörülmesi bahsi geçen mevzuatla verilen yetki ve takdir marjına uygun olduğundan yapılan işlemde hakkaniyet ölçütlerine aykırılık tespit edilememiştir."** gerekçeleri ile 18/08/2014 tarihli Ret Kararı'nın verildiği;

26.4 Anadolu Üniversitesi'ne karşı yapılan 2014/453 sayılı şikâyet başvurusu hakkında, Kurumumuz tarafından, **"Anayasa ile Devlet tarafından kanunla kurulan üniversitelere kamu tüzelkişiliği ve bilimsel özerklik tanınmış olup, her üniversite ayrı birer kamu tüzelkişisidir... Üniversitelere 2547 sayılı Kanun ile kendilerine ilişkin yönetmelikleri hazırlama yetkisi verilmiş olup, adı geçen üniversite de bu yetkilerini eğitim ve öğretime ilişkin yönetmelikler düzenlemek suretiyle kullanmıştır. Bu durum Üniversitelere Anayasa ile tanınan, başka bir deyişle, Anayasa ile güvence altına alınan "bilimsel özerklik" ilkesinin tabii sonucudur... bilimsel özerkliği ve kamu tüzelkişiliğini haiz üniversiteler tarafından bu niteliklerinin tabii sonucu olarak lisans programında hangi derslerin transfere ve muafiyet konu olacağı açıkça belirtilmiş olup, şikâyetçinin daha önceden mezun olduğu Felsefe Bölümünden aldığı derslerin yine Sosyoloji Bölümünde tekrardan almasından dolayı söz konusu derslere Üniversite tarafından muafiyet sağlanmamasında herhangi bir hukuka aykırılık söz konusu değildir. İdari yargının birçok kararı da bu yöndedir... Dolayısıyla somut olayda şikâyetçinin daha önceden aldığı "Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I - II, Türk Dili I - II, Yabancı Dil I - II, Temel Bilgi Teknolojileri I - II" derslerinden anılan yönetmelik gereği muafiyet sağlanmaktadır. Öte yandan, şikâyetçinin aynı üniversitenin felsefe bölümünü bitirdikten sonra sosyoloji bölümünde verilen bölüm derslerinin daha önce alınmış olması**

sebebiyle muafiyet beklentisinin haklı bir beklenti olmadığı açıktır. Zira söz konusu Yönetmeliğin 7'nci maddesi gereğince derslerle ilgili yapılacak her türlü tasarruf Birim Kurulunun Kararı ve Senatonun takdirine bırakılmıştır. Ayrıca, öğrencinin daha önce almış olduğu derslerin kayıtlı olduğu programda Üniversite tarafından muafiyet sağlanıp sağlanmaması koşulları Üniversitenin bilimsel özerkliği gereği yönetmelikte açıkça düzenlenmiştir.” gerekçeleri ile 10/07/2015 tarihli Ret Kararı'nın verildiği;

26.5. Afyon Kocatepe Üniversitesi'ne karşı yapılan 2016/5295 sayılı şikâyet başvurusu hakkında, Kurumumuz tarafından, *“Anayasa ile Devlet tarafından kanunla kurulan üniversitelere kamu tüzelkişiliği ve bilimsel özerklik tanınmış olup, her üniversite ayrı birer kamu tüzelkişisidir. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile verilen yetkiler doğrultusunda üniversitelerin ön lisans, lisans, yüksek lisans, doktora vb. yüksek öğretim programlarının müfredatlarını önceden tespit edilen prensip ve amaçlara uygun bir şekilde kendilerinin belirlediği ilkeler, eğitim politikaları ve standartları ile fiziki imkânlar çerçevesinde uygulamaları bilimsel özerkliğin sonucudur. Verdiği eğitim ve öğretim hizmetinin kalitesini daha da yükseğe çekerek en iyi öğrenciyi yetiştirme iddiasında olan bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin, Yükseköğretim Kanununun verdiği yetkiye dayanarak çıkardıkları yönetmelik ve diğer düzenlemelerinde ders muafiyeti hakkı verip vermeme hususunda takdir yetkisine sahip oldukları açıktır.”* gerekçeleri ile 07/06/2017 tarihli Ret Kararı'nın verildiği;

Tespit edilmiştir.

27) Birebir aynı konuda olmasa da bir üniversite yönetmeliğinin (*Karadeniz Teknik Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim, Sınav, Değerlendirme ve Öğrenci İşleri Yönetmeliği*) öğrencinin kazanılmış haklarını ihlal ettiği iddiası ve söz konusu yönetmeliğin iptali istemi ile açılan bir davada;

27.1. Trabzon İdare Mahkemesi'nce (E.2004/437, K.2004/751, T.15/07/2004), *“iptal istemine konu edilen Yönetmelik kurallarının öğrencilerin aleyhine olduğu; eğitim-öğretim yılının tanımında, sınavlar, notlar, başarılı öğrencilerin belirlenmesi, harf sistemine göre daha önce (50-59) not aralığında olan (DD) notunun başarısız not olarak kabul edilmesine ilişkin kurallar içeren Yönetmeliğin hukuka aykırı olduğu”* gerekçesiyle iptal kararı verildiği;

27.2. Öte yandan, verilmiş olan bu iptal kararının, Danıştay 8'inci Dairesi tarafından, (E.2004/4041, K.2005/1280, T.21/03/2005) *“2547 sayılı Yasa ve ilgili yönetmeliklerin verdiği yetkiye dayanılarak üniversitenin eğitim, öğretim ve sınav sisteminde, eğitimin kalitesini ve verimini artırmak amacıyla her zaman düzenleme yapabileceği, bu düzenlemenin tüm öğrencileri kapsayacağı ve uygulanmasına engel bir durum yoksa hemen uygulamaya geçilebileceği, bu durumda eğitim ve öğretim kalitesini artırmak amacıyla yapılan değişikliklere davacıların devam eden öğrencilik statüleri nedeniyle tabi olacağı ve kazanılmış haktan söz edilemeyeceğinden* (Geçici maddelerle 2003-2004 eğitim-öğretim yılı için bir defaya mahsus eski uygulamanın devam etmesi dışında) *yeni yönetmelikle yapılan düzenlemede hukuka aykırılık bulunmadığı”* gerekçesiyle bozulduğu;

27.3. Diğer yandan, Trabzon İdare Mahkemesi'nin (E.2005/614, K.2005/591, T.15/06/2005) Danıştay 8'inci Dairesi'nin bozma kararına uymayarak ilk kararında ısrar ettiği; bu ısrar kararını temyizden inceleyen Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun ise (E.2005/1988, K.2008/1826, T.23/10/2008), Danıştay'ın ilk kararındaki gerekçelerin yanı sıra *“Davada kazanılmış hakların ihlali ile ilgili bir uyuşmazlık söz konusu olmadığı gibi Fakülte 1. sınıfta*

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytinadağı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

tabi olunan Yönetmeliğin öğrenim tamamlanuncaya kadar değiştirilemeyeceğinden bahsetmek de hukuken olanaklı değildir.” diyerek Trabzon İdare Mahkemesi’nin, Yönetmeliğin iptali yolundaki anılan ısrar kararının bozulmasına oyçokluğuyla karar verdiği;

27.4. Diğer ifadeyle, **Danıştay 8’inci Dairesi ile Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından; üniversitelerin, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve ilgili yönetmeliklerin verdiği yetkiye dayanarak, eğitimin kalitesini ve verimini artırmak amacıyla, eğitim, öğretim ve sınav sisteminde her zaman düzenleme yapabileceğinin açıkça kabul edildiği ve bu yönetmeliklerin/düzenlemelerin öğrenim tamamlanuncaya kadar değiştirilebileceği, bu durumda ise bu değişikliklere öğrencilerin devam eden öğrencilik statüleri nedeniyle uymak zorunda oldukları, diğer ifadeyle bu tür bir durumda kazanılmış hak iddiasında bulunulamayacağı yönünde görüş benimsendiği;**

Anlaşılmıştır.

28) Sonuç itibariyle, başvuranın iddialarının, idarenin bu iddialar karşısında sunduğu bilgi, belge ve açıklamaların, ilgili mevzuat hükümlerinin, daha önceden benzer şikâyet başvuruları hakkında Kurumumuzca alınan Ret Kararlarının ve benzer konularda alınan emsal yargı kararlarının birlikte değerlendirilmesi neticesinde; her üniversitenin ayrı birer kamu tüzel kişiliğinin bulunduğu; Anayasamız ile güvence altına alınan “bilimsel özerklik” ilkesi doğrultusunda, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 14’üncü maddesi ile üniversitelere kendilerine ilişkin yönetmelikleri hazırlama yetkisi verildiği; söz konusu Kanun ve ilgili yönetmeliklerin verdiği yetkiye dayanarak üniversitelerin eğitim, öğretim ve sınav sisteminde eğitimin kalitesini ve verimini artırmak amacıyla her zaman düzenleme yapabileceği; Doğu Üniversitesi’nin de bu yetkisini kullanarak kendi yönetmelik ve yönergelerini hazırladığı; söz konusu Üniversitenin başvuranın muafiyet talebinin tümünü karşılamamasının ise ilgili Yönergeye ve İlke Kararına uygun ve de kendisine ilgili Kanun, Yönetmelik ve Yönerge ile verilen yetki dâhilinde olduğu görüldüğünden, idarenin, başvuranın dilekçesinde sıraladığı tüm derslerden muaf tutulması yönündeki talebinin reddi noktasındaki işlemde hukuka ve hakkaniyete aykırılık tespit edilememiştir.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

29) İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “*İyi yönetim ilkeleri*” başlıklı 6’ncı maddesinde yer verilmiş olup; bu çerçevede yapılan değerlendirme neticesinde, şikâyet edilen idare konumundaki Doğu Üniversitesi’nin, Kurumumuzun bilgi/belge talep yazısına zamanında cevap verdiği; böylelikle de “*kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi*” ilkesine uygun davrandığı memnuniyetle gözlenmiştir.

30) Diğer yandan, ilgili idarenin, söz konusu resmi yazımız ile maddeler halinde talep edilen bilgi ve belgelerin tümünü Kurumumuza iletmediği, **bu suretle de “şeffaflık”, “hesap verilebilirlik” ve “kararların gerekçeli olması” ilkelerine uygun hareket etmediği;** ayrıca, ... adlı başvuranın muafiyet talebinde bulunduğu dilekçesine yanıt olarak Kurumumuza gönderilen evrakta, adı geçene bu ret işlemine karşı başvuru yollarının gösterilmediği, diğer ifadeyle, “*karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi*” ilkesine uygun davranılmadığı da görülmüş olup, ilgili idarenin bundan böyle anılan iyi yönetim ilkelerine de uygun davranacağına duyulan güven tamdır.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

31) 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun 17'nci maddesinin sekizinci fıkrasına göre, Kamu Denetçiliği Kurumu'na dava açma süresi içinde yapılan başvuru işlemeye başlamış olan dava açma süresini durdurmakta olup; aynı Kanunun 21'inci maddesinin birincisi fıkrası uyarınca, **şikâyet başvurusunun Kurumumuz tarafından reddedilmesi halinde, durmuş olan dava açma süresi, gerekçeli Ret Kararının ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlamaktadır.** Bu çerçevede; bu Ret Kararının başvurana tebliğ edildiği tarihten itibaren, ilgili idarenin işlemine karşı (**mevcut ise**) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup, söz konusu idari işleme karşı İstanbul İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN REDDİNE;**

Kararın, **BAŞVURAN** ile birlikte **DOĞUŞ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ'NE** tebliğine;

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi